

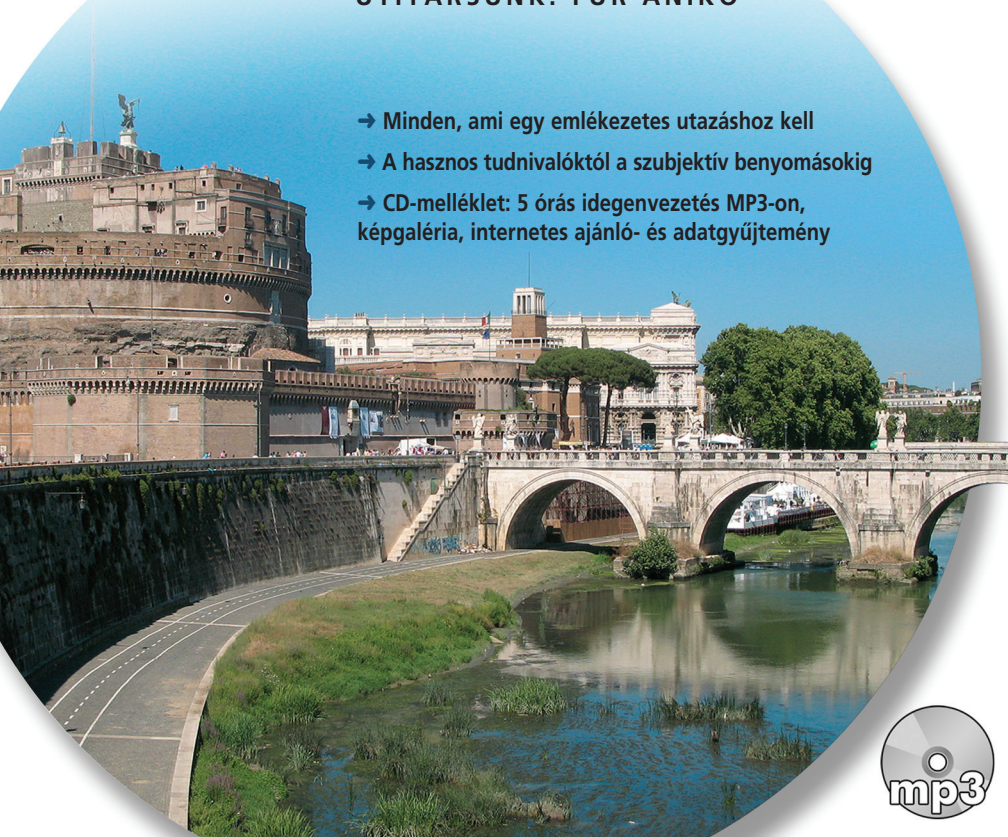

HANGOS ÚTIKÖNYV → KEDVENC VÁROSOM

RÓMA

ÚTITÁRSUNK: FÜR ANIKÓ

- Minden, ami egy emlékezetes utazáshoz kell
- A hasznos tudnivalóktól a szubjektív benyomásokig
- CD-melléklet: 5 órás idegenvezetés MP3-on, képgaléria, internetes ajánló- és adatgyűjtemény

HANGOS ÚTIKÖNYV → KEDVENC VÁROSOM

RÓMA

SAJÁT IDEGENVEZETŐVEL

Magyar hangja:
FÜR ANIKÓ

CD-melléklet

KOSSUTH KIADÓ, 2008

„Annyi zarándok, bujdosó és menekült ment már Rómába a századok folyamán, és ott annyi minden történt... tulajdonképpen mindig minden ott történt. Azért mondják, hogy minden út Rómába vezet.”

Szerb Antal

Induljunk talán az időtlen műreemek épített-festett valamelyikéhez, hogy szemtől szemben ámulhassunk rajtuk? Melyek egymásra rétegződve egymásból-egymás által születtek és születnek valami csodálatos folytonosságban? Igen!

Vagy keresztény zarándokként kerekedjünk fel megmerítkezni a semmihez sem fogható áhítat levegőjében? Igen!

Vagy a lüktető élet vonzásának engedjünk, hogy bele vessük magunkat a mediterrán metropolisz kavargó-kiabáló-dudáló-hadonászó zsongásába? A csillogó autócsodák és valószínűtlen ügyességgel manőverező Vespák forgatagába? Az Armani illatú olasz gigerlik és csillogó donnák közé? Igen! És édes-bárgyú mosollyal csodálkozunk rá az „Édes élet”-re, szájunk széléről nyalogatva a capuccino-bajuszt!

Szóval, minden út Rómába vezet. Egyszer én is elindulok valamelyiken...

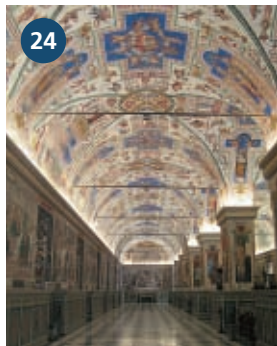
FÜR ANIKÓ

10

18

24

34

RÓMA AZ ÉVSZÁMOK TÜKRÉBEN

6

**AMIT MINDENKI
SZÍVESEN FELKERES**

8

ÓKORI EMLÉKEK

10

A FORUM ROMANUM TÉRKÉPE 15

**A TREVI-KÚT ÉS
A SPANYOL LÉPCSŐ**

18

A TREVI-KÚT VIDÉKÉNEK TÉRKÉPE 23

A Vatikán

24

A Vatikán TÉRKÉPE 33

A PIAZZA NAVONA LÁTNIVALÓI

34

A PIAZZA NAVONA LÁTNIVALÓINAK TÉRKÉPE 41

48

A LEGSZEBB TEMPLOMOK

42

A LATERÁN ÉS KÖRNYÉKE TÉRKÉPE 47

A VIA APPIA VIDÉKÉN

48

A VIA APPIA TÉRKÉPE 51

TÁVOLABBI LÁTNIVALÓK

52

KIRÁNDULÁSOK RÓMÁBÓL

53

MAGYAR VONATKOZÁSOK

54

KÖZLEKEDÉS

56

AMIT JÓ TUDNI

EGY TURISTÁNAK

58

MP3 HANGFELVÉTEL TARTALMA

64

42

42

MÉDIATÁMOGATÓ:

Klubrádió

- Kr. e. 1500 Az első bronzkori települések nyomai.
- Kr. e. 753 Róma városának alapítása.
- Kr. e. 510 Az etruszk királyság vége. Létrejön a Római Köztársaság.
- Kr. e. 31–Kr. u. 14 Augustus, az első császár uralma alatt, a Pax Romana idején virágzik a kereskedelem, az építézet és a kultúra.
- Kr. u. 64 Róma égése, mellyel Nero császár a keresztényeket vádolja. Felépül a Domus Aurea.
69–79 Vespasianus parancsára amfiteátrumot emelnek, a Colosseumot. A császár fia, a Jeruzsálemet legyőző Titus tiszteletére diadalívet állítanak a Forumon.
- 98–117 Traianus császár uralkodása alatt nyúlnak a birodalom határai a legmesszebb. A kulturális fellendülés és építkezési láz pompás műalkotásokat eredményez.
- 117–138 Hadrianus császár limeseket épít a határok védelmére, ekkor készül el a britanniai fal is.
- 161–180 Marcus Aurelius, a felvilágosult uralkodó kora.
- 193–211 Septimus Severus császár tiszteletére diadalív épül a Forumon.
- 250 körül Decius császár idején a legszörnyűbb a keresztények üldözése.
- 284–305 A birodalom hanyatlásának kezdete. Diocletianus császár négy társuralkodóval osztja meg hatalmát. Újabb keresztényüldözés.
- 312 Nagy Konstantin császár felveszi a kereszténységet. A vallás hivatalos elismerése.
- 330 A birodalom fővárosa Konstantinápoly (Bizánc) lesz.
- 395 Kettéoszlik a birodalom egy keleti és egy nyugati tartományra.
- 410 A vizigótok támadása. Elfoglalják Rómát.
- 455 A vandálok pusztítása.
- 476 A Nyugatrómai Birodalom bukása.
- 590–604 Nagy Szent Gergely pápa kora. Egyházreformok és kulturális fellendülés.

Császárszobor
a Palatinus-dombon

- 800 III. Leó pápa Nagy Károlyt a Német-római Császárság uralkodójává koronázza.
- 1054 Egyházszakadás.
- 1309–1377 A pápák „avignoni fogsága” (a székhely Franciaországba tevődik át).
15. század A reneszánsz virágkora. A pápák megrendelésére csodálatos épületeket emelnek. Olyan művészek alkotnak Rómában, mint Bellini, Botticelli, Caravaggio, Donatello, Leonardo da Vinci, Michelangelo, Raffaello és Tiziano.
- 1527 Rómát feldűlják és kifosztják V. Károly katonái.
- 1585–1590 Újabb kulturális és építészeti fellendülés következik, amikor V. Sixtus pápa Berninót, Borrominót és Madernót kéri fel a város újjávarázsolására.
17. század Kisebb államok jönnek létre, melyeknek Róma a fővárosa.
- 1801 Napóleon Franciaországhoz csatolja a Pápai Államot.
- 1870 Róma az egyesített Olasz Királyság fővárosa lesz.
- 1915 Az első világháború idején Olaszország a szövetségesek oldalára áll.
- 1922 Mussolini és csapatai bevonulnak Rómába.
- 1929 A lateráni szerződés értelmében a Pápai Állam függetlenné válik, a pápával az élen.
- 1940 A második világháborúban Olaszország Németországhoz csatlakozik.
- 1944 Róma felszabadítása. III. Viktor Emánuel király lemondása.
- 1946 Az Olasz Köztársaság létrejön. A főváros Róma marad.
- 1957 A római szerződés révén létrejön a mai Európai Unió elődje, az Európai Gazdasági Közösség.
- 1978 II. János Pál lesz Szent Péter utódja.
- 2000 A Szentév zarándokok tömegeit vonzza a Szent Városba.
2005. április Meghal II. János Pál pápa. Utódja XVI. Benedek lesz.
- 2006 Romano Prodi választják miniszterelnökké.

*Díszes szarkofág
a Vatikáni Múzeumban*

*Sokan dobnak
pénzt a Trevi-kútba
annak reményében,
hogy visszatérnek*

*A Szent Péter-bazilika
kupolájából
ragyogó kilátás
nyílik a városra*

*A Colosseumban
egykor véres
játékokat rendeztek*

A Vatikáni Könyvtár mennyezetfreskója

A Villa Borghese parkjában óráig sétálhatunk

A katakombákba lemerészkedve megtapasztalhatjuk, milyen volt az ókeresztény közösségek élete

Esténként nincs is jobb, mint kiülni valamelyik pizzéria teraszára

CD
tartalom:
64. o.

BEVEZETŐ

Róma, az „Örök Város” már évszázadok óta vonzza a látogatók millióit. Van, amit a mediterrán nyüzsgés csábít, mások romantikus pillanatokra vágnak. A keresztény zarándokok a szent helyeket járják be. A kultúra és az építészet szerelmesei bódult fejjel bolyonganak a mű-

emlékek sokaságát látva. És mindeközben ott él, lüktet mellettünk a város, száguldoznak a robogók és túlkölnék az autók. A városnézés után pedig nincs is jobb, mint finom fogásokat eszegetve megpihenni egy hangulatos olasz vendéglő teraszán.

A **Piazza Venezia** Róma lüktető és dübörgő szíve, ahová minden út vezet. A modern, hófehér **II. Vittorio Ema-**

nuel-emlékmű láttán nehéz elhinni, hogy az ókori főváros központi dombja, szentélyei és fóruma innen csak pár lépésre emelkedik. A hatalmas esküvői tortára emlékeztető Vittoriano az egyesült Olaszország első uralkodójának tiszteletére épült. Szemben találjuk az egykori bíborosi palotát, a **Palazzo Venezia**-t. A szépséges épület később királyok és államférfiak hivatalaként működött: itt lakott az osztrák nagykövet, majd 1922-ben erkélyéről Mussolini mondott beszédet. Múzeumában 13–18. századi festményeket, szobrokat, faragványokat, ezüst- és üvegnyomtatványokat tekinthetünk meg (nyitva K–V 8.30–19.30-ig, belépődíj van).

A *Vittorio Emanuel-emlékmű*

Az ókori Junoszentély fölé épült *Santa Maria in Aracoeli-templom*

Az emlékmű háta mögött lépcsősor vezet a **Santa Maria in Aracoeli-templom**hoz (Ég Oltára Szűz Mária-templom, nyitva naponta 9–12.30 és 14.30–17.30-ig, a belépés ingyenes). Csodálatosak az oltárképek, a főoltár körüli kristálycsillárok, az aranyozott 16. századi kazettás mennyezet és a szemkápráztató cosmata technikával készült mozaikpadló.

A Római Birodalom idején a **Capitolium-domb** volt a város vallási és közigazgatási központja. Itt állt egykor Jupiter főisten szentélye, de működött itt pénzverde is, és a konzulok is e helyütt tették le esküjüket. Kapaszzkodjunk fel a **Piazza del Campidoglio**hoz, ahol a lépcső két oldalát az iker istenek, Castor és Pollux szobrai vigyázzák. A reneszánsz teret Michelangelo tervezte, akit a pápa kért fel, hogy alkosson egy lenyűgöző főteret V. Károly német-római császár fogadására. Középen magasodik **Marcus Aurelius** impozáns bronz **lovas szobra**. Mellette jobbról és balról két hatalmas kőóriás pihen, ők a Nílus és a Tiberis folyókat szimbolizálják. Ne hagyjuk ki a **Musei Capitoliní** se (nyitva K–V 9–20 óráig, belépődíj van), ahol olyan híres műalkotásokat látunk, mint a *Haldokló Gallus* szobra.

→ KIHAGYHATATLAN!

A Capitoliumi Múzeum kávézója rendkívül népszerű, mivel teraszáról kitűnő a kilátás, a harapnivalók és kávék pedig feledhetetlenek.

A Piazza del Campidoglio szobrai

A Capitolium-dombról képeslapra illő kilátás nyílik a **Forumra**, az ókori Róma központjára. Itt zajlott az élet a szentélyek és piacok körül, itt tartották a politikai beszédeket és a diadalmas hadjáratok utáni ünnepi felvonulásokat. A császári teret, a **Fori Imperialit** Caesartól Traianusig uralkodók sora építette (nyitva K–V 9–19 óráig, belépődíj van). A vásárcsarnokok mellett álltak itt templomok, könyvtárak és oszlopszarnokok is. Múzeuma **Traianus** egykori piaca helyén fekszik, itt láthatók a legutóbbi ásatás során előkerült maradványok. Egy közeli kis téren magasodik a császár **oszlopa**, mely

→ JÓ TUDNI

Rómában a múzeumok zárás előtt egy órával engedik be az utolsó látogatókat, hogy időt hagyjanak a látnivalók megcsodálására. Ügyeljünk arra, hogy ne érkezünk túl későn.

Délutáni éjtőzés

Traianus
császár oszlo-
pának dom-
borművei

A Forum
látképe
a Palatinusról

a dákok elleni 101-102-es hadjárat jeleneteit ábrázolja ámulatba ejtő részletességgel.

Szemben terül el a **Foro Romano** térsége (nyitva naponta nyáron 8.30–19.15-ig, télen 8.30–16.30-ig, a belépés ingyenes), itt állt a szenátus épülete, a Curia. Bronzkapuja ma a Lateráni bazilikát díszíti. Septimus Severus diadalívét 203-ban építették a császár uralkodásának tizedik évfordulója tiszteletére. Saturnus templomában rendezték a tél végét ünneplő játékokat, a *saturnáliákat*, melyek a mai farsanghoz hasonlítottak (az urak és a szolgák ilyenkor helyet cseréltek egymással). A Basilica Giuliat Kr. e. 50 körül kezdték építeni

Julius Caesar parancsára, ez volt a tér leghatalmasabb vásárcsarnoka. A közeli Castor és Pollux-templom az iker istenek tiszteletére épült, akiknek a rómaiak az etruszkok feletti győzelmüket köszönhették. Vesta volt a házi tűzhely és az állam védelmezője, így papnői, a Vesta-szűzek is kiemelten fontos szerepet tölthettek be. Templomukból sajnos csak pár oszlop maradt ránk. Romulus szentélye Kr. u. 309-ben készült el. Később egybeépült a **Szent Kozma és Damján** keresztény vértanúk emléke előtt tisztelgő **templommal**, melyet gyönyörű apszisozisok díszít a mártírok képmásaival és fehér gyapjas barikákkal.

